

BOODSCHAP VAN ZIJNE HEILIGHEID
PAUS FRANCISCUS
VOOR DE VIERING VAN DE
WERELDGEBEDSDAG VOOR DE ZORG VAN DE SCHEPPING

1 SEPTEMBER 2018

Geliefde broeders en zusters,

Op de Gebedsdag wil ik vóór alles de Heer danken voor de gave van het gemeenschappelijk huis en voor alle mensen van goede wil die zich ervoor inzetten het te bewaken. Ik ben ook dankbaar voor de talrijke projecten die erop gericht zijn de bestudering en de bescherming van de ecosystemen te bevorderen, voor de inspanningen die gericht zijn op de ontwikkeling van een duurzamere landbouw en een meer verantwoorde voeding, voor de verschillende initiatieven op educatief, geestelijk en liturgische gebied die zoveel christenen in heel de wereld betrekken bij de zorg voor de schepping.

Wij moeten het erkennen: wij hebben de schepping niet weten te bewaken op een verantwoorde wijze. De situatie van het milieu, zowel op globaal niveau als op veel plaatsen afzonderlijk, kan niet als bevredigend worden beschouwd. Terecht is de noodzaak gebleken van een vernieuwde en gezonde relatie tussen mensheid en schepping, de overtuiging dat alleen een authentieke en integrale visie op de mens het ons mogelijk zal maken beter te zorgen voor onze planeet ten gunste van de huidige en toekomstige generaties, omdat “er geen ecologie zonder een adequate antropologie is” (encycliek *Laudato si*, 118).

Op deze *Wereldgebedsdag voor de zorg voor de schepping*, die de katholieke Kerk sinds enkele jaren samen met de orthodoxe broeders en zusters en met bijval van de andere christelijke Kerken en gemeenschappen viert, wil ik opnieuw de aandacht vestigen op het probleem van het *water*, een zeer eenvoudig en kostbaar element, waar velen echter moeilijk, zo niet onmogelijk, toegang toe hebben. En toch “is de toegang tot veilig drinkwater een wezenlijk, fundamenteel en universeel recht van de mens, omdat dit het overleven van de mensen bepaalt en daarom een voorwaarde is voor het uitoefenen van de andere rechten van de mens. Deze wereld heeft een zware maatschappelijke schuld jegens de armen, die geen toegang hebben tot drinkwater, omdat dit betekent dat hun het recht om te leven ontzegd wordt, een recht dat geworteld is in hun onvervreembare waardigheid” (*ibid.*, 30).

Het water nodigt ons uit na te denken over onze oorsprong. Het menselijk lichaam bestaat voor het grootste gedeelte uit water; en veel beschavingen zijn in de geschiedenis ontstaan in de nabijheid van grote waterwegen die hun stempel drukten op de identiteit van die beschavingen.. Veelzeggend is het beeld dat aan het begin

van het boek Genesis wordt gebruikt, waar wordt gezegd dat aan het begin de geest van de Schepper “zweefde over de wateren” (1, 2).

Wanneer ik denk aan de fundamentele rol van water in de schepping en de menselijke ontwikkeling, voel ik de behoefte God dank te zeggen voor “zuster water”, die zoals niets anders eenvoudig en nuttig is voor het leven op de planeet. Juist daarom is het zorgen voor bronnen en waterbekkens een dwingende noodzaak. Vandaag is meer dan ooit een blik vereist die verder gaat dan het onmiddellijke belang (vgl. *Laudato si*, 36), verder dan “een utilitaristisch criterium van efficiëntie en productiviteit voor individueel profijt” (*ibid.*, 159). Gedeelde projecten en concrete gebaren zijn dringend noodzakelijk, waarbij er rekening mee wordt gehouden dat iedere privatisering van het natuurlijke goed van het water die ten koste van het menselijk recht om toegang ertoe te hebben, onaanvaardbaar is.

Voor ons christenen vertegenwoordigt het water een wezenlijk element van reiniging en leven. De gedachte gaat onmiddellijk naar het doopsel, sacrament van onze wedergeboorte. Het door de Geest geheiligde water is de materie waardoor God ons heeft doen leven en heeft vernieuwd, het is de gezegende bron van een leven dat niet meer sterft. Het doopsel vertegenwoordigt voor de christenen van de verschillende gezindten het werkelijke en onvervreemdbare uitgangspunt om een steeds authentiekere broederschap te ervaren op de weg naar de volle eenheid. Jezus heeft in de loop van zijn zending een water beloofd dat in staat is de dorst van de mens voor altijd te lessen (vgl. Joh. 4, 14). En Hij heeft voorspeld: “Als iemand dorst heeft, hij kome tot Mij” (Joh. 7, 37). Naar Jezus gaan, zijn dorst te laven aan Hem betekent Hem persoonlijk ontmoeten als Heer door aan Hem de zin van het leven te ontlenen. Laten in ons de woorden weerklinken die Hij op het kruis uitsprak: “Ik heb dorst” (Joh. 19, 28). De Heer vraagt nog steeds dat zijn dorst wordt gelest, Hij dorst naar liefde. Hij vraagt ons Hem te drinken te geven in de zovele dorstigen van vandaag, om vervolgens tot ons te zeggen: “Ik had dorst en gij hebt Mij te drinken gegeven” (Mat. 25, 35). Te drinken geven brengt in het dorp van de wereld niet alleen persoonlijke gebaren van naastenliefde met zich mee, maar ook concrete keuzes en een voortdurende inzet om voor allen het primaire goed van het water te waarborgen.

Ook zou ik het probleem van de zeeën en de oceanen willen aanroeren. Het is onze plicht de Schepper te danken voor de indrukwekkende en wonderbaarlijke gave van de grote wateren en hetgeen zij bevatten (vgl. Gen. 1, 20-21; Ps. 146, 6) en Hem te prijzen dat Hij de aarde heeft bekleed met de oceanen (vgl. Ps. 104, 6). Onze gedachten richten op de immense zeevlaktes, die in voortdurende beweging zijn, is in zekere zin ook een gelegenheid om aan God te denken, die zijn schepping voortdurend begeleidt door haar verder te laten gaan, haar te laten blijven bestaan (vgl. de h. Johannes Paulus II, *Catechese*, 7 mei 1986).

Iedere dag dit onschatbare goed bewaken is vandaag een onvermijdelijke verantwoordelijkheid, een echte uitdaging: er is een daadwerkelijke samenwerking nodig tussen de mensen van goede wil om mee te werken aan de voortdurende schepping van de Schepper. Zeer veel inspanningen gaan helaas in rook op door gebrek aan reglementering en effectieve controle, vooral wat betreft de bescherming van de zeegebieden buiten de nationale grenzen (vgl. *Laudato si*, 174). Wij mogen niet toestaan dat de zeeën en de oceanen gevuld worden met onbeweeglijke vlaktes

van drijvend plastic. Ook voor deze noodzaak zijn wij geroepen ons actief in te zetten, biddend alsof alles van de goddelijke Voorzienigheid afhing, en werkend alsof alles van ons afhing.

Laten wij bidden dat het water niet een teken van scheiding tussen de volken is, maar een teken van ontmoeting voor de menselijke gemeenschap. Laten wij bidden dat wie op zoek naar een betere toekomst zijn leven riskeert op de golven, behouden blijft. Laten wij de Heer en wie de verheven dienst van de politiek verricht, vragen dat de meest delicate problemen van onze tijd, zoals die verband houden met de migraties, de klimatologische veranderingen, het recht van allen om de grondstoffen te genieten, worden aangepakt met verantwoordelijkheid, een vooruitziende blik door te kijken naar morgen, met edelmoedigheid en in een geest van samenwerking, vooral tussen de landen die de meeste mogelijkheden hebben. Laten wij bidden voor allen die zich aan het apostolaat van de zee wijden, voor degenen die helpen nadenken over de problemen waarin de ecosystemen van de zeeën zich bevinden, voor degenen die bijdragen aan het uitwerken en toepassen van internationale normen die mensen, landen, goederen, natuurlijke bronnen kunnen beschermen - ik denk bijvoorbeeld aan de fauna en de flora van de zeeën, evenals aan de koraalriffen (vgl. *ibid.*, 41) of aan de zeebodems - en een integrale ontwikkeling waarborgen in het perspectief van het gemeenschappelijk welzijn van de hele mensenfamilie en niet van particuliere belangen. Laten wij ons ook al degenen herinneren die zich inzetten voor het bewaken van de oceanen en hun biodiversiteit, dat zij deze taak op een verantwoorde en eerlijke wijze uitoefenen.

Laten ten slotte de jonge generaties ons ter harte gaan en bidden wij voor hen, opdat zij groeien in het bewustzijn van en het respect voor het gemeenschappelijk huis en in het verlangen zorg te dragen voor het wezenlijke goed van het water ten voordele van allen. Mijn wens is dat de christelijke gemeenschappen steeds meer en steeds concreter eraan bijdragen dat allen deze onontbeerlijke bron genieten, in een respectvol bewaken van de gaven die men van de Schepper heeft gekregen, in het bijzonder de waterwegen, zeeën en oceanen.

Uit het Vaticaan, 1 september 2018.

FRANCISCUS